

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 1/41 - 25

Podgorica, 10. decembar 2025. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Igor Ljutica**, postupajući po sopstvenoj inicijativi i po zajedničkoj pritužbi nevladinih organizacija (NVO) Akcija za ljudska prava i Centar za ženska prava, razmotrio je postupanje policijskih službenika Uprave policije i primjenu policijskih ovlaštenja povodom masovnog ubistva 1. januara 2025. godine na Cetinju i usvojio, nakon razmatranja raspoložive dokumentacije, pristiglih izjašnjenja i obavljenih rasprava, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Na Cetinju, 1. januara 2025. godine, u popodnevним časovima, ubijeno je 12 osoba a njih 4 su teško povrijeđene. Nekoliko dana kasnije jedna od ranjenih osoba je preminula.
2. Savjet se po saznanju za tragediju promptno oglosio i zatražio da starješine i pripadnici policije učine sve što je moguće, da se osumnjičeni izvršilac masovnog ubistva ne liši života već liši slobode, jer je za društvo i pravdu krucijalno da se izvede pred sud da se u sudskom postupku otkriju i utvrde uvjerenja, pobude ili mentalna stanja koja su izazvala ili inicirala masovno ubijanje građana. Pošto je opkoljen i pozvan na predaju, masovni ubica je pokušao samoubistvo od čijih je posljedica, ubrzo, tokom transporta u centralnu zdravstvenu ustanovu, preminuo.
3. Savjet je, u svojoj preliminarnoj ocjeni, konstatovao da su od strane uprave angažovane jedinice Specijalne policije i nastavio da pažljivo prati stavove javnosti što je njegova obaveza s obzirom da nadzor nad radom Uprave policije obavlja u ime građana i građanki Crne Gore.
4. Savjet je upoznao direktora Uprave policije sa dostupnim i javno predstavljenim stavovima jednog broja građana i njihovim pritužbama rad policije i preporučeno je da nadležni starješina sa građanima stupi u kontakt i da se povodom ovih okolnosti - primjedbi od istih prikupe potrebna, moguće operativno korisna, obavještenja.
5. Uprava policije je postupila po izdatoj preporuci i već 3. januara 2025. godine prikupila određena obavještenja i informisala Savjet da je "analizom sadržaja zapisa utvrđeno da navodi koji su objavljeni na društvenim mrežama ne odgovaraju činjenicama, budući da su policijski službenici te večeri, bez odlaganja,

preduzeli sve neophodne mjere i radnje iz domena svoje nadležnosti, a koje su prevashodno bile usmjerene na sprječavanje nastupanja još težih posljedica i hvatanje izvršioca ovog teškog krivičnog djela". U nastavku odgovora, u odnosu na komentar objavljen na jednoj od društvenih mreža a u kojem stoji da policijski službenici angažovani na blokadi grada nijesu vršili kontrolu lica i vozila, Uprava policije je navela da "iznijeti navodi nijesu tačni, te da je i jedan od građana, koji je objavio slične komentare, u svojoj izjavi, u policiji, naveo da je i on sam bio kontrolisan od strane policijskih službenika kritičnom prilikom". Uprava policije je naglasila prema Savjetu da su "policijski službenici navedenom prilikom, a što je javnosti i bilo poznato, sve vrijeme imali podatke o identitetu izvršioca ovog teškog krivičnog djela, kao i podatke o vozilu koje je masovni ubica koristio, dok su na osnovu prijave građana Cetinja imali podatke o mjestu gdje je primijećen".

6. Savjet je nakon toga zatražio detaljan izvještaj, konkretniji i vjerodostojniji od onog što je već saopšteno javnosti, povodom ukupnog postupanja policijskih službenika na Cetinju, 1. januara 2025. godine, sa odgovarajućom satnicom svih aktivnosti i preduzetim radnjama. Takođe, Savjet je, kod Uprave policije i MUP, inicirao hitnu neposrednu konsultaciju.
7. Na zahtjev Savjeta održan je 3. januara 2025. godine sastanak, na najvišem nivou, rukovodstva MUP i Uprave policije sa predstavnicima Savjeta za građansku kontrolu rada policije posvećen predmetnom slučaju, sa ciljem kreiranja i primjene boljih pristupa i politika koji bi mogli da vode ka povećanoj odgovornosti i sprječavanju nasilja. Ukazano je na važnost postojanja jake političke volje kako bi se pristupilo ozbiljnim i suštinskim promjenama, posebno prevenciji i ocijenjeno je da posebno javno zdravstvene politike trebaju biti u funkciji smanjivanja rizika od nasilja. Istog dana, kasnije u večernjim satima, održana je i sjednica Vijeća za nacionalnu bezbjednost.
8. Savjet je i nakon realizovanog sastanka sa rukovodstvom MUP Crne Gore i Uprave policije nastavio da prati reakcije u javnosti povodom tragičnog događaja na Cetinju neposredno i putem medija, Savjet je obaviješten da je jedan broj građana upoznao Upravu policije sa remećenjem javnog reda i mira i neprimjerenim govorom mržnje na društvenim mrežama. Savjet je odmah uputio preporuku da se proaktivno i pažljivo postupa po svim prijavama kao i da policijski službenici pokažu proaktivan i profesionalan pristup, kao i da preduzimaju samoinicijativno odgovarajuće radnje u odnosu na govor mržnje i najavu nasilja, o tome obavještavaju nadležna tužilaštva i podnose odgovarajuće prijave. Savjet je zatražio hitnost u postupanju kao i da bude detaljno upoznat o odnosu prema izdatim preporukama i preduzetim radnjama.
9. Savjet je uputio preporuku direktoru Uprave policije da se pažljivo prate stavovi javnosti u odnosu na tragični(e) događaj(e) na Cetinju, posebno oni koji su dobro namjerni, utemeljeni, nijesu ispolitizovani a mogli bi biti operativno interesantni za dalje postupanje policije i tužilaštva.
10. Savjet je i neposredno pratio primjenu policijskih ovlašćenja i postupanje policije na javnom okupljanju, 5. januara 2025. godine, ispred sjedišta MUP, u organizaciji grupe građana "Kamo sutra". Takođe, Savjet je neposredno pratio i rad Operativnog štaba (OŠ) koji je Uprava policije formirala povodom najavljenog protesta. MUP Crne Gore je omogućilo učešće građanskog nadzora policije u radu OŠ kako bi se i dodatno osiguralo da postupanje policijskih službenika bude zakonito, profesionalno, odgovorno i transparentno. OŠ je formiran na osnovu bezbjednosne procjene OB Podgorica, a uzimajući u obzir, između ostalog, i najave, pute medija,

navijačkih grupa da će prisustvovati protestu, te samim tim i potencijalni rizik po narušavanje javnog reda i mira. Savjet je javno pozvao policijske starješine i službenike da svojim djelovanjem poštuju ljudska prava i slobode, izdaju i primjenjuju zakonita naređenja i ovlašćenja i doprinesu punoj vladavini prava. Savjet je pozvao i građane da svojim ukupnim ponašanjem doprinesu da protest protekne mirno i bezbjedno uz poštovanje javnog reda i mira a da sve eventualne primjedbe na postupanje policije prijave za to nadležnim tijelima, civilnom društvu ili neposredno u stanici policije. Shodno međunarodnim i domaćim standardima, pravo na mirno okupljanje je garantovano samo dok je okupljanje mirno. Praksu neposrednog praćenja primjene policijskih ovlašćenja, građanski nadzor policije je uspostavio 2015. godine povodom građanskih i opozicionih protesta ispred Skupštine Crne Gore. Ista je intenzivno primjenjivana 2019. i tokom 2020. godine usljed brojnih javnih okupljanja zbog usvajanja (prve verzije) Zakona o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju vjerskih zajednica. Skup je protekao uredno, bez štetnih posljedica i ograničenja po građane koji su istim iskazali svoj stav i saopštili očekivanja od nadležnih državnih organa.

11. Povodom otvorenog predmeta - masovnog ubistva na Cetinju, Savjet je održao više sjednica, kako u redovnom, tako i u proširenom sastavu. Na istima je prikupljanje podataka važnih za analizu postupanje policijskih službenika sagledavano i razmatrano u kontekstu sopstvenih inicijativa Savjeta kao i pristigle. 24. januara 2025. godine, zajedničke pritužbe dvije NVO sa sjedištem u Podgorici, koje su, od Savjeta, zatražile utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu primjene policijskih ovlašćenja prilikom reagovanja na masovni zločin na Cetinju, 1. januara 2025. godine.
12. Kako nije bilo izjašnjenja po stavu 8. ovog Zaključka, Savjet je uputio više urgencija Upravi policije.
13. Savjet je jedinstveno konstatovao da su odgovori na pitanja postavljena od strane NVO kao podnosilaca pritužbe na postupanje policije od ključnog značaja za razumijevanje primjene policijskih ovlašćenja. Pružanje odgovora na iste je u interesu javnosti, zaštite kredibiliteta Uprave policije i očuvanja povjerenja javnosti u istu. Podsjećamo podnosioci pritužbe postavili su sljedeća pitanja: (1) ko je, kada i na koji način obavijestio policiju o ubistvima 1. januara 2025. godine na Cetinju, (2) koliko je ukupno bilo policijskih službenika na Cetinju u vrijeme izvršenja masovnog zločina, i što je konkretno urađeno da se unaprijedi bezbjednosna situacija u tom gradu poslije prvog masovnog zločina (2022), (3) zbog čega Uprava policije više od pet i po sati nije uspjela da pronađe i liši slobode izvršioca masovnog ubistva, (4) na koji način je izvršilac krivičnog djela došao do nelegalnog oružja i municije i (5) da li su protiv izvršioca masovnog zločina postojale prijave zbog nasilja u porodici. Pritužbu NVO Akcija za ljudska prava i Centar za ženska prava, Savjet je, odmah po prijemu, javno objavio na svom web sajtu.
14. Dana 15. februara 2025. godine (subota), predsjedniku Savjeta je dostavljena na uvid Informacija Uprave policije sačinjena na okolnosti tragičnog događaja na Cetinju 1. januara 2025. godine, sa oznakom "Interno".
15. Na sjednici Savjeta od 18. februara 2025. godine, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima i Poslovníkom o radu, predsjednik Savjeta, advokat Zoran Čelebić, je informisao članice i članove Savjeta o sadržaju navedene Informacije. Jedinstveno je konstatovano da u dokumentu nema podataka koji već nijesu poznati javnosti, tj. da se u njemu ne nalazi bilo koja informacija više od onih koje su već dostupne javnosti. Savjet je zato ocijenio opravdanim preporučiti Upravi Policije da se, zbog

interesa javnosti, taj akt integralno dostavi podnosiocima pritužbe Akciji za ljudska prava i Centru za ženska prava. Za slučaj da ne može skinuti oznaku "Interno", Savjet je bio stava da se predstavnici_ce pomenutih NVO pozovu da potpišu izjavu o tajnosti podataka i integralno se upoznaju sa sadržajem ovog dokumenta.

16. U skladu sa članom 191 Zakona o unutrašnjim poslovima i članom 10 svog Poslovnika o radu, Savjet za građansku kontrolu rada policije je ponovio zahtjev Upravi policije da, u pisanoj formi, odgovori na dostavljenu pritužbu dviju NVO kako bi Savjet, i na osnovu tog dokumenta, nastavio dalji postupak zbog utvrđivanja, eventualnih, propusta u postupanju i primjeni policijskih ovlaštenja.
17. Cijeneći interes javnosti da zna, a vodeći računa i o zakonskoj obavezi da se ne ugrozi vođenje istrage od strane Višeg državnog tužilaštva u Podgorici, Uprava policije je pružila odgovore na pitanja iz NVO. Savjet je, odmah po prijemu, javno objavio stavove Uprave policije na svom web sajtu i dostavio ih na upoznavanje podnosiocima zajedničke pritužbe (NVO).
18. U redovnom sastavu Savjeta kontinuirano je i stručnjak medicinske struke iz razloga jer tragični događaj(i) sa Cetinja, uz druge slučajeve nasilja, jasno ukazuju na važnost ranih i blagovremenih bezbjednosnih i psiholoških procjena i intervencija kako bi se spriječilo oružano nasilje. Rane bezbjednosne procjene rizika i s tim u vezi blagovremeno oduzimanje oružja razmatrane su i raspravljene kroz usvajanje posebne preporuke Savjeta o kontroli naoružanja.
19. Savjet je pozdravio rad međunarodne globalne Mreže snažnih gradova (Strong Cities Network) u kojoj, za sada, članstvo ostvaruju Glavni grad Podgorica i opštine Danilovgrad, Bar, Ulcinj, Rožaje, Gusinje i Berane i aktivno ih podržava u naporima za rješavanje problema mržnje, ekstremizma i polarizacije. Savjet je pozvao gradonačelnike i gradske uprave da podrže napore prevencije i osnaže ulogu lokalnih sredina u prepoznavanju i rešavanju svih oblika i manifestacija mržnje, ekstremizma i polarizacije a koje mogu voditi i vode do nepoštovanja ljudskih prava, remećenja javnog reda i mira i do nasilja.
20. Odmah po tragičnom događaju, Savjet je kod Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore inicirao međusobnu radnu konsultaciju na temu "Masovna ubistva i kako unaprijediti bezbjednost javnosti i građana". Prijestonicu Cetinje i tamošnje stanovništvo u gotovo dvije godine zadesila su dva masovna ubistva (avgust 2022, januar 2025) čije su posljedice izuzetno tragične i emotivno teške. Savjet je ocijenio važnom i neophodnom razmjenom mišljenja o unaprijeđenju prevencije i institucionalne odgovornosti. Savjet je ocijenio da parlamentarni i građanski nadzor nad radom crnogorske policije mogu i trebaju, pojedinačno i zajedno, doprinostiti unaprijeđenju odgovornosti, poboljšanju politika, strategija, procedura i prakse kako bi se snažnije i brže razvijali kapaciteti Uprave policije i svih drugih javnih službi za upravljanje krizama i postupanje u istima. Predsjednik Savjeta je i neposredno kontaktirao predsjednika navedenog parlamentarnog odbora.
21. Povodom prethodno iznijetog, Savjet upućuje preporuku Ministarstvu unutrašnjih poslova da na osnovu sopstvenih analiza, osnovanih primjedbi ali i usmjerenja iz stručne i šire javnosti, mišljenja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, građanske kontrole rada policije i eventualnih sudskih odluka, Vladi Crne Gore predloži hitno finansiranje projekta koji bi tretirao pitanja kriznog menadžmenta, unaprijeđenja saradnje, znanja, vještina, obuka i neometanog i brzog transporta zbog intervencija policijskih i svih drugih javnih službi u različitim kriznim situacijama. To podrazumijeva i dostupnost odgovarajućih prevoznih sredstava. Takođe, Savjet preporučuje, da se pod istim programom, u sklopu organizacije Uprave

policije, razmotre mogućnosti da jedinice odnosno pripadnici Sektora policije posebne namjene (specijalne policije) budu raspoređeni (izvan njihovog sjedišta u Glavnom gradu) i u drugim sredinama (Sjeverna i Jadranska Crna Gora) kako bio se unaprijedila njihova mobilnost i sposobnost brzih i uspješnih intervencija.

22. Savjet konstatuje da su od masovnog ubistva, januar 2025. godine, a na osnovu zaključaka i jasnih opredjeljenja Vlade Crne Gore za kreiranje povoljnijeg i sigurnijeg bezbjednosnog društvenog ambijenta, izdvojena finansijska sredstva za potrebe uspostavljanja fizičkog obezbjeđenja lica, objekata i imovine u obrazovno-vaspitnim ustanovama u Crnoj Gori. Savjet pozdravlja takav pristup. Fizičko obezbjeđenje koje dobija i svoja prva iskustva, uz dobro razvijene kapacitete i vještine onih koji rade na poslovima zaštite, predstavlja djelotvornu mjeru bezbjednosti, uz video nadzor, autorizaciju posjeta školi i nadzor nad svim ulazima u školske objekte. Važno je što državne i prosvjetne vlasti imaju proaktivno razumijevanje značaja i smisla fizičke i emotivne sigurnosti u školama kao ključnog preduslova učenja i društvenog razvoja svakog učenika i učenice.
23. Odgovarajući na zahtjev građanskog nadzora, koji uključuje i zajedničku pritužbu NVO Akcija za ljudska prava i Centra za ženska prava, Uprava policije je obavijestila da je Informaciju koja se odnosi na postupanje policijskih službenika u odnosu na krivično djelo teško ubistvo, koje je 1. januara 2025. godine u Cetinju izvršio A.M., Savjetu za građansku kontrolu rada policije uputila službenom poštom 14.02.2025. godine, kao i Odboru za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore i Odjelenju za unutrašnju kontrolu policije MUP. Ta Informacija, tvrdi se u Upravi policije, je detaljna i klasifikovana, odnosno označena stepenom tajnosti i dostavljena mehanizmima interne i eksterne kontrole rada policije, u skladu sa zakonom. Kao takva, kako je navedeno, shodno zakonu, ne može se dostaviti drugim subjektima, odnosno u konkretnom slučaju NVO, koje su se obratile konkretnom pritužbom.
24. Isto tako, Uprava policije je naglasila da postoje zakonska ograničenja koja se odnose na nesmetano vođenje krivične istrage, koja je u ovom slučaju u nadležnosti Višeg državnog tužilaštva u Podgorici.
25. Uprava policije je napomenula da je u mogućnosti djelimično odgovoriti na pitanja koja su uputile NVO, uz napomenu da je na veći broj postavljenih pitanja Uprava policije već javno objavila odgovore, te da su se u prethodnom periodu rukovodili pravilom da javnosti mogu saopštiti podatke koji su od značaja, a koji u tom momentu ne mogu ugroziti nesmetano vođenje istrage u ovom predmetu.
26. Savjet je odlučio, da u nastavku Zaključka, detaljno predstavi relevantne stavove Uprave policije čineći, s tim u vezi, i odgovarajuću poveznicu sa primjedbama i pitanjima iz javnosti.
27. U informaciji Uprave policije dostavljene Savjetu, između ostalog, stoji:

Prvi poziv prema Dežurnoj službi (DS) OB Cetinje upućen je u 17:26h od strane građanina poznatog identiteta koji je obavijestio da je došlo do ubistva u kafani "Podmornica" (stanovnici Cetinja su tako, žargonski, nazivali ugostiteljski objekat (UO) „Velestovo“) o čemu su od istog lica u službenim prostorijama OB Cetinje prikupljena obavještenja na okolnosti njegove prijave. Naredni poziv prema DS OB Cetinje uslijedio je u 17.27h kada je (drugi) građanin prijavio da je u kafani došlo do „masakra“ i da je ubijeno više osoba. "U razgovoru između prijavioca i policijskog službenika koji je zaprimio poziv dolazi do nesporazuma oko tačne lokacije, zbog čega su policijski službenici OB Cetinje upućeni u UO koji se nalazi u mjestu Bajice,

odakle su izvijestili da tu nije došlo do izvršenja krivičnog djela (KD). U ovom razgovoru, usljed psihičkog stanja u kome se nalazio, lice koje prijavljuje KD na pitanje policijskog službenika da li se ubistvo dogodilo u "kafani B.V." potvrđuje navednu lokaciju zbog čega su službenici upućeni u naselje Bajice". UP je takođe navela da je "analizom poziva upućenih prema DS i realnog vremena kada je izvršeno KD konstatovano je da se u trenutku prve prijave da je izvršeno predmetno KD u UO „Velestovo“, u 17:26h, izvršilac već nalazio na drugoj lokaciji, na adresi Humci broj 1 i broj 3, gdje je nastavio sa upotrebom vatrenog oružja". Uprava policije je dalje konstatovala "da je događaj u mjestu Humci prvi put prijavljen u 17.45h, što u realnom vremenu predstavlja trenutak kada se izvršilac udaljavao iz naseља Humci prema naselju Donji Kraj" gdje je lišio života dvije ženske osobe. UP je informisala Savjet da je "od prve prijave da je izvršeno KD, u 17,26h, do posljednje prijave koja se odnosi na izvršenje predmetnog KD u 17,58h, DS OB Cetinje zaprimila 15 poziva, čiji su prijavioci identifikovani i od istih su u službenim prostorijama OB Cetinje prikupljena obavještenja u svojstvu građanina, a u vezi sa kojim prijavama su sačinjeni transkripti razgovora". Uprava policije je dalje informisala da je "u periodu od 17.26h do 23.15h ukupno registrovano 108 poziva prema DS koji se odnose na razne informacije u vezi sa izvršenjem KD i kretanjem izvršioca". UP je saopštila da su svi razgovori pažljivo preslušani, izuzeti sa registrofona dok su za najrelevantnije sačinjeni i transkripti. "Analizom registrofona na kojem su sačuvani razgovori upućeni prema DS OB Cetinje zaključeno je da na istom vrijeme zaostaje 56 sekundi u odnosu na realno vrijeme" navedno je iz UP. Takođe, saopšteno je, što je od naročitog značaja, da su u "cilju rekonstrukcije kretanja izvršioca u izvršenju KD, izuzeti dostupni video nadzori prije, tokom i nakon izvršenog KD koji su upoređeni sa drugim podacima na osnovu čega su izvučeni zaključci o vremenu i mjestu kada i gdje su ubistva hronološki izvršena, te je konstatovano da je sama radnja izvršenja svih ubistava trajala najviše 37 minuta, odnosno u vremenskom razmaku između 17:20-17:57 sati". Uprava policije je napomenula da je prva prijava građana kasnila šest minuta. Iz javnosti i organizacija civilnog društva (NVO - podnosioca pritužbe građanskom nadzoru policije) je saopšteno da je neohodno utvrditi tačan broj i sadržaj poziva upućen prema DS OB Cetinje, preslušati snimke, sačiniti ili provjeriti transkripte tih razgovora, analizirati postupanje policijskih službenika u vezi sa prijemom poziva i razlozima za odlazak na pogrešnu lokaciju, provjeriti i analizirati i sva naredna obavještenja koja je policija dobila o narednim ubistvima, kao i reagovanje/kretanje policijskih službenika s tim u vezi te analizirati i pregledati snimke nadzornih kamera, kako bi se utvrdila cjelokupna putanja kretanja izvršioca ubistava, kako neposredno prije samog zločina, tako i tokom i nakon izvršenog KD. Savjet konstatuje da je Uprava policije, po ovom pitanju, pružila tražene odgovore a na ove okolnosti Savjet se osvrnuo i posebnom preporukom, koja je i sastavni dio i ovog Zaključka.

28. Uprava policije je saopštila da su službenici regionalnog centra bezbjednosti (RCB) "Centar" preduzimali mjere i radnje preraspodjele rada službenika u cilju ispomoći OB Cetinje "uzimajući u obzir KD teško ubistvo koje izvršeno 12. avgusta 2022. godine u kojem je ubijeno 11 a povrijeđeno 6 osoba, kao i sve češće sukobe, tokom 2023. i 2024. godine, organizovnih kriminalnih grupa na teritoriji Cetinja i ograničavajući faktor brojnog stanja policijskih službenika. Uprava policije tvrdi da su od masovnog zločina na Cetinju (u Medovini 2022) "na dnevnom nivou", planski, na Cetinju raspoređivani službenici Interventne jedinice OB Podgorica, Sektora za obezbjeđivanje ličnosti i objekata, službenici Posebne jedinice policije (PJP) i Protivterorističke jedinice (PTJ). Takođe, na isti način, pojačan je i

rad kriminalističke policije (sa sedam policijskih službenika kako iz Sektora za borbu protiv kriminala tako i iz kriminalističke policije RCB "Centar"). Takođe, u cilju "popunjavanja predviđenih radnih mjesta i realizacije konkretnih zadataka i obaveza, na dnevnom nivou angažovana su i po četiri službenika uniformisane policije RCB "Centar) i Sektora granične policije.

29. Uprava policije jasno ukazuje, u pruženim odgovorima, na stalni nedostatak uniformisanih službenika.
30. Policija je saopštila da je na sami dan masovnog zločina, 1. januara 2025. godine, "uzimajući u obzir proslavu novogodišnjih praznika, kao i prijavijeno javno okupljanje, muzički koncert u organizaciji Turističke organizacije Cetinja, težišne aktivnosti na ispomoć planirane su u periodu od 18h". Uprava policije je saopštila da je navedenog dana u vremenu od 9-14h bila angažovana jedna grupa Interventne jedinice OB Podgorica, dok je od 18h zajedno sa operativnim radnicima bila aktivna jedna Interventna grupa Sektora za obezbjeđivanje ličnosti i objekata. U vrijeme izvršenja samog KD, period između 17.26h - 17:57h, na Cetinju je bilo radno angažovano ukupno 11 policijskih službenika i to tri patrole sa po dva službenika, jedan inspektor kriminalističke policije, jedan uniformisani starješina, jedan službenik dežurne službe i dva policijska službenika koji su bili angažovani na obezbjeđenju manastira, a koji su po obavještenju da je izvršeno ubistvo, vršili poslove u vezi sa kontrolom lica i vozila, u sklopu mjera i radnji koje su se preduzimale povodom blokade grada i potrage za izvršiocem KD.
31. Savjet ima primjedbu na početno uspostavljeni način i raspoložive resurse za kontrolu lica i vozila, u sklopu blokade grada. Iako su policijski službenici sve vrijeme znali koje se lice i vozilo potražuju, blokada grada i s njom kontrola lica i vozila, početno je trebala biti uspostavljena sa više resursa i na efikasniji način. Ovo kako zbog javnosti, osjećaja sigurnosti i povjerenja, tako i kod mogućnosti da je izvršilac KD mogao doći u posjed i koristiti i neko drugo vozilo.
32. Javnost, organizacije civilnog društva, uključujući medije kao i NVO koje su podnosioci zajedničke pritužbe građanskom nadzoru policije, ocijenili su poražavajućim da se u trenutku ubistva na Cetinju nalazilo svega 11 policijskih službenika "uprkos prethodnom iskustvu masovnog ubistva, tri ubistva u mafijaškim obračunima u međuvremenu i činjenici, koju je predsjednik Vlade Crne Gore, mr Miloško Spajić, objavio par mjeseci prije ubistava, da se u tom gradu nalazilo 120 pripadnika međusobno suprotstavljenih organizovanih kriminalnih grupa".
33. Na osnovu pruženih podataka i pojašavanja Uprave policije, Savjet je saglasan u ocjeni da u trenutku početka izvršenja masovnog zločina na teritoriji Prijestonice Cetinje nije bio dovoljan broj policijskih službenika kako bi se početno adekvatno odgovorilo događaju. I pored činjenice da je značajno poboljšana organizacija rada policije na Cetinju, nakon prvog masovnog zločina 2022. godine kroz preraspodjelu rada službenika, dogodio se u organizacionom smislu, između smjena, prazni prostor, vremenski interval između 17h i 18h što se odrazilo na nedovoljnu, naglašavamo početnu, pripremljenost za odgovor na izvršenje KD.
34. Građanski nadzor policije je obaviješten da je na Cetinju u vezi sa aktivnostima usmjerenim na sprječavanje daljeg izvršenja KD, hvatanja izvršioca i dokazivanja ovog KD ukupno bilo angažovano 213 policijskih službenika iz različitih organizacionih jedinica UP.
35. Nakon izvršenog KD, Uprava policije je pristupila dodatnim analizama u cilju zaštite lične i imovinske sigurnosti građana Cetinja, kao i održavanja stabilnog javnog reda i mira, U vezi s tim preduzete su ove mjere i radnje: "konstantno je

prisutna jedna Interventna jedinica u sastavu 12 policijskih službenika i jedan starješina - koja je smještena na Cetinju, čiji je rad koncipiran shodno bezbjedonosnoj procjeni u grupama i različitim vremenskim periodima. Nezavisno od prisustva Interventne jedinice, shodno planu, na dnevnom nivou angažuje se i jedna grupa Interventne jedinice OB Podgorica, jedna grupa PJP i jedna grupa PTJ (shodno mogućnostima). Isto tako, Uprava policije je saopštila da su otvorena dva povremena pozorišna rejon koja su pokrivena uže gradsko jezgro u vremenskim periodima kada je i prisutan najveći broj građana. Pozorišni rejon su pokriveni na 24h kroz ispomoć: četiri službenika Sektora granične policije, četiri službenika uniformisane policije RCB "Centar", četiri službenika kriminalističke policije RCB "Centar", tri službenika Sektora za borbu protiv kriminala. Takođe, izmjenjen je dnevni raspored rada dežurnih starješina u OB Cetinje, kako bi se osigurala njihova intenzivnija prisutnost na terenu, rad sa službenicima policije i bolje informisanje uz aktivno učešće odgovornih starješina RGB „Centar“. Uprava policije je informisala Savjet da je trajno raspoređeno, počev od 16. januara 2025. godine, dodatnih sedam policijskih službenika u OB Cetinje, polaznici XIV generacije Policijske akademije, tako da je u dijelu uniformisane policije u trenutku pružanja odgovora ostalo upražnjeno svega jedno radno mjesto koje je bilo predmet javnog oglasa s realizacijom u toku. UP je obavijestila Savjet da će, nakon realizacije velikog javnog poziva za prijem (815) novih policijskih službenika, u odnosu na bezbjednosnu situaciju na Cetinju, biti u mogućnosti da uputi i veći broj policijskih službenika u cilju zaštite bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava.

36. Savjet preporučio Upravi policije da usmjeri dodatnu pažnju za razvijanje znanja i vještina kako bi novozaposleni policijski službenici u OB Cetinje postali, što prije, na terenu djelotvorni. Savjet je odlučio da se na drugom, mjestu, nezavisno od ovog predmeta, pozabavi izazovima zapošljavanja novih policijskih službenika i kako kod današnjih generacija mladih podstaći interesovanje za rad u policiji.
37. U javnosti je dominiralo pitanje zašto je Upravi policije trebalo gotovo šest sati da pronađe i liši slobode izvršioca KD, kao i utisak da je bezbjednost građana Cetinja bila konstantno ugrožena. Tim povodom, Uprava policije je informisala Savjet da je "po saznanju" da je izvršeno KD teško ubistvo, formiran štab kojeg su činile starješine UP. Njih ukupno šest. Zadatak tog tijela je bio "prikupljanje svih informacija sa terena, njihovo objedinjavanje u jednu cjelinu, izdavanje konkretnih zadataka o postupanju policijskih službenika, priprema strategija u ciju lociranja i lišenja slobode izvršioca KD, blagovremena komunikacija sa javnošću putem sredstava javnog informisanja". Naglašeno je da "od momenta izvršenja KD do trenutka kada je lice locirano i izvršilo samoubistvo, na teritoriji Cetinja je veliki broj policijskih službenika iz različitih organizacionih jedinica, po intrukcijama svojih rukovodilaca, preduzimao mjere i radnje usmjerene na lišavanje slobode A.M. i sprječavanje njegovog daljeg protivzakonitog djelovanja usmjerenog protiv života stanovnika Cetinja". U tu svrhu, saopšteno je Savjetu, korišćena je sva raspoloživa oprema: vozila, specijalizovana oprema za noćno osmatranje, dronovi, termovizijske kamere, službeni psi i dr.
38. Savjetu je saopšteno da su službenici Sektora policije posebne namjene, zajedno sa ostalim pripadnicima Uprave policije, vršili terenske pretrage, blokade terena, preglede objekata i vozila, u sklopu kojih aktivnosti je u naselju Bajice pronađeno napušteno vozilo marke „Fiat Stilo“, koje je A.M. koristio prilikom izvršenja KD, a kasnije su ove aktivnosti rezultirale i lociranjem samog izvršioca. Službenici krimi-

nalističke policije iz više organizacionih jedinica Uprave policije preduzimali su operativno-taktičke mjere i radnje na terenu, što je podrazumijevalo pregled video-nadzora, razgovor sa licima koja su poznavala A.M. i građanima Cetinja, postavljanje zasjeda, a sve u cilju lociranja lica i njegovog lišenja slobode. Kroz potražne aktivnosti, MUP je ostvario saradnju s medijima. Blagovremeno je izvještavano o događaju. Objavljena je fotografija izvršioca. Lokalno stanovništvo pozvano da ne napušta svoje domove kao i da sva saznanja koja imaju u odnosu na izvršioca i samo KD dostave policijskim službenicima.

39. Policijski službenici su potražne aktivnosti usmjeravali prema informacijama koje su pristizale o kretanju izvršioca, od kojih se za neke, saopćila je Uprava policije, ispostavilo da su i netačne. Takođe, ove aktivnosti su se sprovodile u noćnim uslovima, vodeći računa da izvršilac bude blokiran i onemogućen za dalje djelovanje, a zbog prisustva velikog broja naoružanih policijskih službenika na terenu, vodilo se računa da ne dođe do pogrešne identifikacije i tzv. „prijateljske vatre“. Do trenutka pronalaska izvršioca, policijski službenici su postepeno sužavali prostor za koji se raspolagalo informacijama da se na njemu nalazi A.M. Vršeci preglede većeg broja vozila i objekata, među kojima je, zbog površine prostora i uslova smanjene vidljivosti, naročito kompleksan bio pregled prostora bivše EI „Obod“. Uprava policije je ponovila da su težišne aktivnosti policijskih službenika bile na zaštiti života građana Cetinja, i sprječavanju A.M. da nastavi sa vršenjem ubistava, što je uspješno i sprovedeno obzirom da su ovakve policijske aktivnosti dovele do lociranja lica i njegovog opkoljavanja nakon čega je on oko 23:40h pucao u sebe, da bi usljed zadobijenih povreda nešto kasnije i preminuo.
40. Javnost, se, uključujući medije i NVO koje su i podnosioci zajedničke pritužbe građanskom nadzoru policije, interesovala na koji je način izvršilac KD došao do nelegalnog oružja i municije, da li su preduzete blagovremene mjere prevencije u pogledu pronaska i oduzimanja tog oružja i da li je isto vještačeno. Savjetu je pruženo obavještenje da je na mjestu samoubistva A.M. pronađeno vatreno oružje pištolj marke „CZ“, kalibra 9mm, za koji postoji osnovana sumnja da predstavlja sredstvo izvršenja počinjenih KD. Uprava policije kaže da se ovaj komad oružja ne nalazi u evidencijama MUP-a ukradenog ili nestalog oružja. Kroz aktivnosti Uprave policije, drugih subjekata bezbjednosti na nacionalnom nivou, i putem međunarodne policijske saradnje, preduzimane su mjere i radnje na utvrđivanju porijekla ovog oružja. Prema saznanju Savjeta te aktivnosti nijesu pružile podatak da prolazi kroz neke druge evidencije. Uprava policije je potvrdila Savjetu da je predmetni pištolj, zajedno sa pripadajućom municijom, prosljeđen Forenzičkom centru, radi (balističkog, DNK) vještačenja. Materijalni dokazi i izvještaji vještačenja su u posjedu Višeg državnog tužilaštva u Podgorici.
41. Savjet ima određena saznanja da je predmetni pištolj najvjerovatnije pripadao, u ilegalnom posjedu, pokojnom stricu izvršioca krivičnog djela, čija se kuća nalazi u neposrednoj blizini porodične kuće A.M. Prema stanju zatečenom na licu mjesta oružje koje A.M. koristio prilikom izvršenja krivičnog djela bilo je sakriveno u šporetu koji se nalazio u dnevnoj sobi u kuću pokojnog strica. Uprava policije ovu pretpostavku gradi na sljedećem: u šporetu koji je bio rastavljen, u njegovoj unutrašnjosti i pored njega, pronađena je municija 9mm kalibra koja je i korištena u izvršenju KD. Dana 1. januara 2025. godine na istom mjestu je pronađeno i drugo nelegalno i nedozvoljeno oružje poput pušaka, dvije ručne bombe i municije, kao i određeni komadi trofejnog oružja.

42. Savjet je obaviješten da su policijski službenici 2022. godine raspolagali saznanjem da je izvršilac krivičnog djela, A.M., u posjedu nedozvoljenog oružja, municije i eksplozivnih materija, u vezi čega je dobijena naredba za pretres njegove kuće, kojom prilikom su pronađeni nedozvoljeni predmeti. Uprava policije je javno saopštila da su, 28. novembra 2022. godine, od A.M. oduzete dvije vazdušne puške, 43 komada metaka različitog kalibra, jedna veća improvizovana eksplozivna naprava velike razorne moći. Savjet nije uspio saznati, i pored pokušaja, kako je Uprava policije došla do tog operativnog podatka i u vezi s kojom situacijom da je A.M. u posjedu nedozvoljenog oružja, municije i eksplozivnih materija. Uprava policije je takođe javno saopštila da je Osnovno državno tužilaštvo u Cetinju, dana 17. januara 2024. godine, podnijelo optužni predlog Osnovnom sudu u Cetinju, protiv A.M. zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz člana 403 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Krivični postupak se tim povodom vodio pred Osnovnim sudom na Cetinju. Dana 8. novembra 2024. godine A.M. je oglašen krivim i prvostepeno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca. Izrečena mu je, shodno zakonu, i mjera bezbjednosti oduzimanje navedenih predmeta. Nakon što je izvršen pretres kuće A.M. dana 28. novembra 2022. godine, policijski službenici, tvrde u Upravi policije, nису nadalje i kasnije raspolagali operativnim saznanjima da je ovo lice bilo u posjedu nezakonitih predmeta, a takođe protiv njega, policijskim službenicima nису podnošene prijave po bilo kom osnovu od bilo kojeg lica.
43. Savjet na osnovu dostupnih saznanja konstatuje da je dio nelegalnog oružja i municije izvršilac krivičnog djela sakrivao u kući svog pokojnog strica koja se nalazi neposredno u blizini objekta stanovanja izvršioca krivičnog djela. Savjet po ovom pitanju upućuje preporuku Upravi policije da se razmotre sve mogućnosti kako bi se periodično, kod lica koja se dovode u vezi sa nelegalnim držanjem oružja i dr. sprovodili, u skladu sa zakonom, i dodatni, ponovni, pretresi. Savjet, po istom pitanju, upućuje molbu Vrhovnom državnom tužiocu Crne Gore da razmotri mogućnost i osnovanost da se naloži provjera efikasnog i djelotvornog postupanja postupajućeg tužioca u nadležnog osnovnom državnom tužilaštvu i o tome obavijesti javnost. Od trenutka oduzimanja nelegalnog oružja do podnošenja optužnog predloga od strane nadležnog državnog tužilaštva proteklo je gotovo 14 mjeseci.
44. Uprava policije, u izjašnjenju Savjetu, tvrdi da protiv izvršioca krivičnog djela nису postojale prijave za nasilje u porodici i pored činjenice da je u javnosti bilo određenih navoda o tome.
45. Savjet je službeno zatražio da mu se dostavi Izvještaj Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije MUP Crne Gore, od 20. juna 2025. godine, ali to nije učinjeno do usvajanja ovog Zaključka. Savjet se iz medija upoznao da unutrašnja kontrola rada policije prema navodima iz medija nije mogla utvrditi protivzakonito ili neprofesionalno postupanje policijskih službenika ali su spisi predmeta dostavljeni nadležnom državnom tužilaštvu na dalju ocjenu i postupanje.
46. Kako je Mišljenje institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda zasnovano i na informacijama iz same Uprave policije, Savjet je, od direktora Uprave policije, zatražio da i građanskoj kontroli rada policije konačno učini dostupnim sve raspoložive informacije, materijale i spise koji su relevantni za sagledavanje primjene policijskih ovlaštenja povodom masovnog ubijanja građana Cetinja dana 12. avgusta 2022. godine. Vršilac dužnosti direktora Uprave policije, za razliku od svojih prethodnika, traženo je odmah i dostavio. Kako se radi se o profesionalnoj i ob-

jeektivnoj analizi uočenih nedostataka u radu policije, Savjet je, prepoznajući interes javnosti Crne Gore, odlučio da taj materijal javno objavi.

47. Tokom rada na ovom predmetu, Savjet se upoznao, iz medija, sa Mišljenjem Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore o postupanju Uprave policije povodom masovnog ubijanja građana na Cetinju dana 12. avgusta 2022. godine. Kako je Mišljenje institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda zasnovano i na informacijama iz same Uprave policije, Savjet je, od direktora Uprave policije, zatražio da i građanskoj kontroli rada policije konačno učini dostupnim sve raspoložive informacije, materijale i spise koji su relevantni za sagledavanje primjene policijskih ovlašćenja povodom masovnog ubijanja građana Cetinja dana 12. avgusta 2022. godine, što je vršilac dužnosti direktora Uprave policije i uradio. Kako se radi se o analizi uočenih nedostataka u radu policije, Savjet je, prepoznajući interes javnosti Crne Gore, odlučio da taj materijal javno objavi.

48. Uprava policije je informisala Savjet da su u cilju unaprjeđenja stanja bezbjednosti održane brojne konsultacije i radni sastanci sa predstavnicima različitih organa, službi i ustanova na državnom i opštinskom nivou. S tim u vezi, Savjet se interesovao koji su (a) konkretni rezultati sastanka predstavnika Uprave policije, konkretno službenika OB Cetinje, održanog dana 14. januara 2025. godine sa predstavnicima Centra za socijalni rad, Osnovnog suda na Cetinju, Osnovnog državnog tužilaštva u Cetinju i predstavnika Prijestonice Cetinje i (b) da li su konsultacije u navedenom formatu nastavljene i koji je njihov trenutni status. Savjet se interesovao i kako funkcioniše video nadzor Prijestonice Cetinje (sastanak tim povodom održan dana 23. januara 2025. godine). Takođe, Savjet je pitao UP da li službenici OB Cetinje i dalje prate rad Operativnog tima za unaprjeđenje psihosocijalne pomoći građanima Cetinja i kako su zadovoljni njegovim radom. Podsjećanja radi, Uprava policije je informisala da su službenici OB Cetinje, dana 29. januara 2025. godine, održali sastanak i sa predstavnicima Operativnog tima za unaprjeđenje psihosocijalne pomoći građanima Cetinja. Savjet je zatražio da podaci budu pruženi u jednostavnom, razumljivom, konkretnom i mjerljivom formatu. Zatražena pojašnjenja nisu pružena.

49. Savjet je jedinstveno opredijeljen da se javnosti Crne Gore pomogne u razumijevanju odgovornosti i složenosti policijske profesije i svih rizika koje ona nosi kao i da se policijski službenici ohrabre i podrže u zaštiti njihovih prava, posebno zdravlja. S tim u vezi Savjet je od v.d. direktora Uprave policije zatražio da dostavi, u skladu sa zakonom i etičnošću, sve raspoložive izvještaje i materijale koji se odnose na rad i aktivnosti Tima za psihološku pomoć službenicima Uprave policije koji su učestvovali u lociranju i opkoljavanju izvršioca masovnog ubistva na Cetinju, 1. januara 2025. godine. Takođe, Savjet se interesovao da li konkretni Tim za psihološku pomoć službenicima i dalje funkcioniše i kakva je trenutna procjena mentalnog zdravlja policijskih službenika koji su primjenjivali ovlašćenja kritičnog dana na Cetinju. Zatraženo Uprava policije nije pružila.

50. Savjet je, posebnom preporukom povodom tog događaja, broj 1/32-25, ukazao na važnost kvalitetnog i profesionalnog rada dežurne službe i urednog rada registrofona u svim odjeljenjima bezbjednosti, podrazumijevajući da oni rade bez zaostajanja u odnosu na realno vrijeme. Kada postoje primjedbe na policijsko postupanje, u interesu je javnosti i potvrde kredibiliteta Uprave policije i ispravne i blagovremene primjene policijskih ovlašćenja, da se javno objavi sadržaj poziva prema 122 i sadržaj razgovora sa službenicima dežurnih službi Uprave policije. Ova preporuka i njeno uvažavanje su od posebne važnosti i predstavlja jasan stav

građanskog nadzora na primjedbe iz javnosti i civilnog društva (podnosioci pritužbe) koje se odnose na prijem i razumijevanje poziva prema dežurnoj službi i odgovor Uprave policije s tim u vezi. Uprava policije je potvrdila postojanje nespo- razuma između policijskog službenika i građanina koji je uputio poziv (ukupno drugi po redu prema dežurnoj službi - tačno u 17.27h, odgovor 5 broj 074/25-8077) ocjenjujući da je osoba koja je prijavila krivično djelo, usljed psi- hičkog stanja u kome se nalazila, policiju navela na pogrešnu adresu. Ne treba isključiti ni mogućnost da je policijski službenik, takođe usljed stresa, pogrešno razumio, zaprimio, lokaciju i pitao osobu, koja je takođe pod stresom, da mu potvrdi lokaciju koju nije dobro razumio.

51. Takođe, Savjet se, posebnom preporukom, broj 1/31-25, osvrnuo i na pitanje konačne kontrole oružja i naoružanja u Crnoj Gori. Domaći i međunarodni izvori ukazuju na visoku zastupljenost nelagalnog ali i legalnog oružja kod građana Crne Gore. S tim u vezi pažljivo su praćena obećanja i javne najave iz Vlade Crne Gore koja su se odnosila na tu materiju, izmjenu postojećih i usvajanje novih propisa u odnosu na bolju kontrolu oružja u Crnoj Gori. S tim u vezi vođena je i sadržajna komunikacija i s resornim ministrom unutrašnjih poslova. Savjet je, kroz usvojenu preporuku, pažljivo razmotrio važnost usvajanja novog zakona o oružju, pitanja administrativnih taksi za nabavku, držanje i nošenje oružja i municije, uspješnost sprovedenih pretresa u cilju suzbijanja zloupotrebe oružja u ilegalnom posjedu i sprječavanja vršenja krivičnih djela. Rezultati potvrđuju uspješno djelovanje Up- rave policije na ovom polju kao i da te mjere nisu bile dio političkog populizma, manipulacije ili skretanje pažnje s masovnog ubistva i njegovih posljedica. Za Sav- jet je, uz sve ostalo, posebno ohrabrujuća, i najava smanjenja perioda važenja oružnih listova. Ovom preporukom razmotrena su i druga pitanja (načini) smanjen- ja količine oružja (naoružanja) u posjedu građana i građanki Crne Gore.
52. Nadovezujući se na prethodno, Savjet prepoznaje da predloženi "Markov i Mašanov zakon" ima poseban društveni značaj. Predstavlja i inicijativu samih žr- tava, što treba uvažiti. Savjet preporučuje direktan kontakt i uspostavljanje komu- nikacije stručnih službenih lica u Ministarstvu unutrašnjih poslova sa predstavnicima žrtava i inicijatorima donošenja ovog zakona kako bi se predstavile sve mogućnosti, zajednički definisali dalje aktivnosti i postupci, što može, možda, da podrazumijeva njegovo vidljivo integrisanje u zakon o oružju čije je donošenje u završenoj fazi.
53. Preporukom o kontroli oružja, naročito se sugerije jačanje kapaciteta područnih jedinica i filijala za građanska stanja i lične isprave kako bi se osiguralo proaktivno, kontinuirano i uvijek profesionalno postupanje po pitanju blagovremenog oduzi- manja oružja svima koji pokazuju rizično ponašanje, prolaze kroz evidencije prija- va zbog nasilja ili su izvršili krivičnog ili prekršajnog djela. Savjet smatra to izuzetno važnim.
54. Mnoga pitanja i aspekti ovog tragičnog i osjetljivog događaja i dalje ostaju nejas- na. Porodice žrtava i javnost u cjelini očekuju jasne i pouzdane podatke o ovom i ranijem zločinu. Traži se saopštavanje činjenica, razumijavanje prirode zločina, identifikacija motiva i praktični zaključci. Bez saopštavanja svih raspoloživih po- dataka nemoguće je pristupiti rješavanju i naročito prevenciji ponavljanja ovog problema.
55. Zato, masovna ubistva na Cetinju (2022. i 2025.) zaslužuju cjelovitu i metodičnu analizu, uključujući i objektivnu evaluaciju ne samo postupanja policije već i svih drugih javnih službi i institucija, uključujući zdravstveni sistem, tužilaštvo i sudstvo.

Imajući u vidu činjenicu da će crnogorsko društvo uskoro obilježiti prvu godišnjicu ovog masovnog zločina, Savjet za građansku kontrolu rada policije preporučuje **Vladi Crne Gore** i predsjedniku **Milojku Spajiću** da obrazuje odgovarajuće tijelo, profesionalne i stručne prirode, koje će pripremiti ovu analizu. Savjet je spreman tome pomoći i neposredno učestvovati. Analiza treba biti javno objavljena kako bi doprinijela transparentnosti debate i procesu izgradnje snažnije bezbjednosne kulture u Crnoj Gori i posebno institucionalnoj odgovornosti.

56. Saglasno tome, Savjet podržava javno izijeti zahtjev porodica stradalih sa Cetinja koji je predložen u neposrednom kontaktu šefu Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori gosp. Johanu Satleru da se formira ekspertska grupa od međunarodno priznatih stručnjaka koji bi u dogovoru sa državnim institucijama Crne Gore sporoveli međunarodnu, objektivnu, nepristrasnu i cjelovitu istragu povodom oba slučaja masovnih ubistava na Cetinju.
57. Savjet smatra da je objavljivanje predmetne analize u skladu i sa kontinuiranim zahtjevom javnosti i civilnog društva u najširem smislu da se osigura nezavisno utvrđivanje činjeničnog stanja povodom masovnih ubistava na Cetinju.
58. Posebno je važno da preporučena analiza, utemeljena na načelima pune zakonitosti i etičnosti, javno dostupna i široko distribuirana, uključi i pitanja forenzike, psiholingvističke dimenzije, procijenjene podatke o ostvarenim komunikacijama prije i neposredno uoči zločina (zbog prepoznavanja otkrivanja razmišljanja ili planova o nasilju), karakteristike i način života, razumijevanje motivacije i dr. značajne faktore. U tom kontekstu, Savjet je ranije obaviješten, maj 2025. godine, da nadležno tužilaštvo preduzima brojne procesne aktivnosti, uključujući i analizu sadržaja telefonskih aparata.
59. Istražujući globalno dostupne baze o masovnim ubistvima, Savjet zaključuje da pri upoređenju sa sličnim zemljama, po veličini i broju stanovnika, Crna Gora predstavlja ozbiljan zabrinjavajući fenomen i da je usljed rizika ponavljanja zločina nužno posvetiti značajniju institucionalnu, profesionalnu, zdravstvenu i stručnu pažnju ovom događaju, kako bi se uspostavio i razvio snažan institucionalni mehanizam odbrane od masovnih ubistava u Crnoj Gori.
60. Građani i građanke Crne Gore imaju pravo na punu i neselektovanu istinu o ovim događajima i stvarnim kapacitetima društva i države za koju su vezali svoj život i budućnost. Savjet smatra da nedostatak gore navedene i preporučene analize podstiče politizaciju i brojne nedobronamjernosti i nerazumijevanje, zapostavlja se interes javnosti i dostojanstvo žrtava, bitno ograničava kvalitet javne rasprave i potrebnii politički i institucionalni odgovor u pogledu prevencije, sprječavanja i zaustavljanja budućeg nasilja.
61. Savjet objavljuje ove Zaključke na bazi do sada dospjelih i dostupnih dokumenata, informacija i saznanja i za slučaj naknadnog sticanja uvida u nove izvršice dopunu prethodno formiranih.
62. Savjet je jednoglasan da se Zaključci integralno objave i stave na uvid cjelokupnoj javnosti.

**U IME SAVJETA ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**
Zoran Čelebić, predsjednik

John Elder